

Ogrizek, Maša: **Koko Dajsa v mestu.**

Ilustr. Miha Hančič.

Dob pri Domžalah: Miš, 2018, 67 str.

| C | 1. stopnja

| Kokoši | Urbana naselja | Živali - Medosebni odnosi | besedne igre | humor | medbesedilnost | parodija | živali v domišljiji

Koko Dajsa je osamljena starejša gospa, precej tečna kura, ampak predstavljena duhovito in humorno ... mladi bralec ji bo najbrž z veseljem "pomagal" pri njenih delih in opravkih, saj ga bodo pritegnili situacijski humor in jezikovne igrarije. Zanimive so ilustracije, ki v prerezu in s ptičje perspektive predstavljajo različne ustanove v mestu. In ni mogoče prezreti nečakinje Krišne in deževnika Harija, ki sta "ego-loško" usmerjena, zaprisežena vrtičkarja. Devet fajn zgodbic za otroke v 1. triletju, pa tudi že prej, posebej, če jim jih beremo odrasli ... pa tudi kasneje, če jim pripravimo zanimive jezikovne uganke. Tako sem na FB: <https://www.facebook.com/tilka.jamnik>

Sicer glej na domači strani založbe Miš: <https://www.miszalozba.com/knjige/koko-dajsa-v-mestu/>

Spodbude za branje:

- Otrokom v predšolskem in zgodnjem bralnem obdobju zgodbe beremo in se ob njih pogovarjamo, o tistem pač, kar otroke zanima; otroci opazujejo ilustracije in ob njih pripovedujejo o ustanovah v mestu.
- Otroke v 1. triletju spodbujamo, da tudi sami berejo. Morda zgodbice razdelimo med bralce, vsaki dvojici po eno; po branju poročajo na različne načine (obnovijo, odigrajo v kratkem prizorčku, izdelajo preprosti kamišibaj, zgodbo preoblikujejo v slikopis, strip idr.).
- Otroke v 2. triletju (morda je najbolj ustrezen 4. razred?) spodbujamo, da so pozorni na besedni in situacijski humor in humornost, ki izhaja iz tega, prenesene pomene, napačno izgovorjene tujke. Kako se avtorica igra z imeni in priimki književnih junakov, različnih živali? Npr. Koko Dajsa vzame zadevo v svoje peruti; Krišna in Hara skupaj ... spominjata na gibanje Hare Krišna, versko skupnost, ki izvira iz hinduizma. (Včasih gredo meni te igrarije čez rob 😊, npr. brancin Prešeren in njegove pesmi.)
- Kakšna pa sta nečakinja Krišna in deževnik Hari? Prihajata iz kmečkega (ruralnega) okolja, sama si pridelujeta zelenjavo, medtem ko Koko Dajsa živi v mestnem (urbanem) okolju in se obnaša kot precej neosveščena potrošnica. Bi lahko kaj rekli o tem z otroki?
- Z otroki se pogovarjamo o tem, da je Koko Dajsa res malo tečna, a v resnici je osamljena starejša gospa, ki potrebuje nekaj pomoči, toda še več pozornosti.

- Pogovarjamo se o pomenu dobrih odnosov med sorodniki, sosedi in znanci; o prijateljstvu, medsebojni pomoči in sodelovanju; o spoštljivosti do starejših, čeprav se nam zdijo včasih naporni (ali res rečemo »stara tečnoba«) idr. Prisluhujemo, otroci že imajo nekaj izkušenj. Kaj sporoča zadnja zgodba z naslovom »Za vsako kuro se koza najde«? (Malo družabnosti, manj zadržanosti in več smisla za humor, bolj sproščeno življenje in morda vendarle še kaj, pa je vse, tudi staranje lažje. 😊)
- Koko Dajso primerjamo z gospo Ljudmilo v knjigi *Gospa s klobukom* iste avtorice (<http://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/gospa-s-klobukom>); stari gospe sta precej različni, skoraj kot noč in dan (ali kot sta različni njuni imeni 😊).
- Pogovorimo se tudi o tem, kaj nam lahko pomeni branje, vsakemu; starejšemu človeku pa lahko zapolni in obogati samotne ure (zgodba z naslovom *Domače branje*). Pomen obiska knjižnice, kina, kulturnih dogodkov idr.
- Če otroci želijo, pripovedujejo o tem, kakšni so njihovi stari starši, s čim se ukvarjajo ... in ne nazadnje, kakšne odnose imajo z njimi.
- Podnaslov knjige obeta spoznavanje mesta, ilustracije to res opravijo. Otroci opazujejo ilustracije in pripovedujejo, kaj se dogaja v posameznih ustanovah. Pa še različne oblike rekreacije ... in celo vrtičkanje je možno tudi v mestu.
- Še kaj? Ker besedilo in ilustracije nudijo res raznolike spodbude.

Maša Ogrizek: **Koko mesto**. Ilustr. Miha Hančič. (Miš založba, 2021), 16 str.

»Koko Dajsa v mestu« (Miš, 2018) je domišljeno stisnjena tudi v odlično »kokortonko«! S Koko Dajso v spremstvu nečakinje Krišne v Koko mestu obiščemo bolnišnico, trgovino, frizerja, park, kino, knjižnico in bazen. Ilustracije v okviru osnovnih zgodb upodabljajo nešteto drobnih odnosov in dejanj, res veliko vsega, dodanih pa je tudi nekaj navodil, kaj iskati, npr. kako dr. Žirafa priskoči na pomoč malim račkam. V igroknjigi je seveda čisto malo besedila v verzalkah, delno je tudi v obliki stripa. **S predšolskimi otroki** bomo starši in drugi vzgojitelji pogosto hodili v Koko mesto, pa še ne bomo vsega videli, našli, opazili, povedali ... Vsakokrat pa se bomo ob tem pogovorili še o svojih izkušnjah!

Nadaljnje spodbude za branje:

- Primerjavo *Koko Dajse* in *Gospe s klobukom* sem že omenila. (Razvije se lahko v temo »starost in staranje«).
- Pregledamo, kaj vse je avtorica Maša Ogrizek napisala in izdala v knjižni obliki. Tu je še *Krasna zgodba*, <http://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/krasna-zgodba>, slikanici *Slon na drevesu* in dvojezična (v slovenščini in italijanščini) *Sinjerdeča = Rossoazzurra*, interaktivne knjige *Potovanje v veliki gozd*, *Varuhi gozda* in *Gozdni dnevnik*.
- Kako bomo ugotovili, kaj vse je objavila Maša Ogrizek? Uporabili bomo <https://plus.cobiss.si/opac7/bib/search>! (Vam je všeč njegoa prenovljena podoba?)
- Avtorico Mašo Ogrizek povabimo na obisk. Najverjetneje nas bo obiskala s klobukom na glavi in s predlogom, da skupaj izvedmo kakšno delavnico (to pogosto počne v Pionirskem domu v Ljubljani).

mag. Tilka Jamnik